

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีแนวทางการพัฒนาประเทศจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าผลของนโยบายจะทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าและสัดส่วนการขยายตัวที่สูงขึ้น แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมต้องอาศัยความได้เปรียบด้านเทคโนโลยี กำลังการผลิต และปัจจัยทุนต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยยังมีความเสียเปรียบประเทศอื่น ๆ อยู่ ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยเป็นไปได้อย่างไม่เต็มที่ (ครุฑพร, 2547: 1)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เศรษฐกิจหลักของประเทศไทยมีรากฐานอยู่บนการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เนื่องจากวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ผูกพันอยู่กับการทำไร่ทำนา เลี้ยงสัตว์ อีกทั้งจากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูงในการผลิตภาคการเกษตร ดังนั้นทั้งภาครัฐบาลและเอกชนของประเทศไทยจึงควรหันมาให้ความร่วมมือพัฒนาประเทศ โดยเน้นความสำคัญของภาคเกษตรกรรมให้มากขึ้น เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงให้กับประเทศไทยอย่างแท้จริง รวมทั้งมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยมีมาตรการสนับสนุนการนำสินค้าจากภาคเกษตรกรรมมาผลิตในเชิงอุตสาหกรรม หรือที่เรียกว่าเกษตรอุตสาหกรรม โดยอาศัยความได้เปรียบของประเทศในด้านปัจจัยทุนและปัจจัยแรงงาน วิถีการดำเนินชีวิต สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งทรัพยากรในประเทศที่เอื้อต่อการเกษตรและเพื่อเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมที่สำคัญ

จะเห็นเป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่ถูกนำมาแปรรูปเป็นสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ปริมาณจะเข้าในธรรมชาติลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว ด้วยความตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้จะเข้เข้าจัดพันธุ์ไทย จะเข้เข้เข้ และตะโขงเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมาย ถึงแม้ว่าจะมีการประกาศให้จะเข้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมาย รัฐบาลก็ยังคงอนุญาตให้ทำ

การเพาะเลี้ยงและค้าขายจระเข้ได้หากเป็นการเพาะเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ ทำให้มีผู้ลงทุนเพาะเลี้ยงจระเข้ถูกกฎหมายในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังในปี พ.ศ.2545 มีผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จำนวน 1,035 รายใน 63 จังหวัด โดยมีปริมาณจระเข้ที่เพาะเลี้ยงรวม 417,905 ตัว ซึ่งภาคกลางเป็นภาคที่มีการเพาะเลี้ยงจระเข้มากที่สุดในประเทศไทย และภาคเหนือเป็นภาคที่มีการเพาะเลี้ยงจระเข้น้อยที่สุด (ตารางที่ 1) ในการเลี้ยงจระเข้นั้นผู้เลี้ยงอาจมีวัตถุประสงค์หลายประการ อาทิ เลี้ยงเพื่อการท่องเที่ยว และเลี้ยงเพื่อการแปรรูป โดยในปัจจุบันนิยมนำอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของจระเข้มาแปรรูปเป็นสินค้าชนิดต่าง ๆ มากมาย เช่น การนำหนังจระเข้มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังประเภทต่าง ๆ การนำเนื้อ เครื่องใน และไขของจระเข้มาใช้ประกอบอาหารเพื่อการบริโภค ตลอดจนนำมาผลิตเป็นอาหารกระป๋องประเภทต่าง ๆ เนื่องจากมีสรรพคุณในการเป็นยารักษาโรค บำรุงเลือดลม รักษาโรกระบบทางเดินหายใจ โรคหอบหืด และโรคภูมิแพ้ เป็นต้น

ตารางที่ 1 จำนวนจระเข้ในประเทศไทย ปี 2545

ภาค	จำนวน		
	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	จระเข้(ตัว)
ภาคกลาง	21	300	264,700
ภาคเหนือ	8	28	1,619
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16	88	8,979
ภาคตะวันออก	6	299	118,196
ภาคใต้	12	320	24,411
รวม	63	1,035	417,905

ที่มา: สำนักบริหารจัดการด้านการประมง (2548)

ถึงแม้ในปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงจระเข้เป็นจำนวนมาก แต่ผลผลิตที่ได้ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการที่จะใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อป้อนให้แก่โรงงานแปรรูป โดยพิจารณาได้จากมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกหนังจระเข้ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2547 พบว่าขาดดุลทุกปี โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2545 ที่ขาดดุลมากที่สุดถึง 112.34 ล้านบาท (ตารางที่ 2) แต่เมื่อพิจารณาโดยแยกสภาพการผลิตของอุตสาหกรรมหนังจระเข้ พบว่าหนังจระเข้ที่ผลิตได้จากในประเทศ ส่วนหนึ่งจะ

ตารางที่ 2 มูลค่าการนำเข้าการส่งออกและดุลการค้าของอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2547

หน่วย : ล้านบาท

ปี	หนังสือพิมพ์			หนังสือพิมพ์			หนังสือพิมพ์อื่นๆ			รวม
	มูลค่า การนำเข้า	มูลค่า การส่งออก	ดุลการค้า	มูลค่า การนำเข้า	มูลค่า การส่งออก	ดุลการค้า	มูลค่า การนำเข้า	มูลค่า การส่งออก	ดุลการค้า	
2538	25.66	5.5	-20.16	—	15.29	15.29	—	—	—	-4.87
2539	39.2	8.61	-30.59	—	2.58	2.58	—	—	—	-28.01
2540	62.58	1.15	-61.43	—	32.14	32.14	0.34	—	-0.34	-29.63
2541	60.49	14.42	-46.07	—	16.82	16.82	0.73	2.19	1.46	-27.79
2542	79.12	7.8	-71.32	1.22	17.45	16.23	0.57	3.27	2.7	-52.39
2543	121.92	0.22	-121.7	—	70.99	70.99	1.72	5.3	3.58	-47.13
2544	133.39	3.95	-129.44	—	55.96	55.96	3.8	1.63	-2.17	-75.65
2545	117.07	4.73	-112.34	—	—	—	—	—	—	-112.34
2546	73.67	8.65	-65.02	—	—	—	—	—	—	-65.02
2547	62.32	42.76	-19.56	—	—	—	—	—	—	-19.55

หมายเหตุ: - คือไม่มีการนำเข้าและส่งออก

ที่มา: กรมศุลกากร (2548)

ส่งออกในรูปของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ชิ้นส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์ที่ทำการตัดเย็บแล้ว และส่วนหนึ่งนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสือพิมพ์จำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศจะนำเข้ามาในรูปของหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ซึ่งมีราคาถูกกว่า แต่มีคุณภาพความนุ่มของหนังสือพิมพ์ และความเหมาะสมของเกล็ดหนังสือพิมพ์ดีกว่าหนังสือพิมพ์ของประเทศไทย (มนต์นา, 2543: 4) เนื่องจากสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศของประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงกระดาษ อีกทั้งการเพาะเลี้ยงกระดาษของประเทศไทยโดยส่วนมากมีรูปแบบการเพาะเลี้ยงแบบแยกบ่อ บ่อละ 1 ตัว ทำให้หนังสือพิมพ์ของประเทศไทยมีจำหน่ายน้อยมากเมื่อเทียบกับการเลี้ยงกระดาษแบบรวมกัน ส่งผลให้หนังสือพิมพ์ของประเทศไทยมีราคาดีและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ

จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้หนังสือพิมพ์ไทย กลายเป็นสินค้าที่จะสามารถขยายตัวและพัฒนาไปสู่การผลิต และแปรรูปเป็นสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่น่าสนใจอีกสินค้าหนึ่ง ควรมีการส่งเสริมให้นำหนังสือพิมพ์ไทยมาใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสือพิมพ์เพื่อการส่งออกแทนการนำเข้าหนังสือพิมพ์จากต่างประเทศ พร้อมกับผลักดันให้มีการส่งออกหนังสือพิมพ์และผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสือพิมพ์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสือพิมพ์เป็นที่ยอมรับในตลาดค้าหนังสือพิมพ์ของโลกว่าเป็นสินค้าที่อยู่ในตลาดระดับบน ซึ่งตลาดนี้มีความสนใจในแฟชั่นรวมทั้งนิยมสินค้าที่มีความหรูหราฟุ่มเฟือย และมีระดับราคาสูง จึงมีส่วนทำให้หนังสือพิมพ์ของประเทศไทยสามารถเพิ่มมูลค่า โดยผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสือพิมพ์ตอบสนองตลาดนี้ได้เป็นอย่างดี (มนต์นา, 2543: 3) นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตหนังสือพิมพ์ เช่น เนื้อกระดาษ ทั้งที่อยู่ในรูปของเนื้อกระดาษแข็ง และเนื้อกระดาษรีไซเคิล เนื่องจากการผลิตหนังสือพิมพ์เพื่อการส่งออกและใช้เป็นวัตถุดิบภายในประเทศนั้น เมื่อมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้เนื้อกระดาษที่ได้จากการชำระและหนังสือพิมพ์มีปริมาณเพิ่มขึ้นด้วย โดยเนื้อกระดาษเหล่านั้นจะมีการจำหน่ายเพื่อบริโภคทั้งในและต่างประเทศ แต่การนำมาจำหน่ายในประเทศอาจจะจำหน่ายได้ในปริมาณน้อย เพราะคนไทยไม่นิยมบริโภคเนื้อกระดาษ เนื่องจากไม่คุ้นเคย ด้านการส่งออกเนื้อกระดาษนั้น ถ้าไม่ได้รับใบสั่งซื้อล่วงหน้าก็จะไม่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เนื่องจากการทำตลาดต่างประเทศโดยหาตลาดด้วยตนเองนั้น อาจไม่คุ้มเท่ากับเงินลงทุน เพราะมีค่าใช้จ่ายในการทำการค้าระหว่างประเทศที่สูง

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงและส่งออกกระดาษรายหนึ่งกล่าวว่า เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีปริมาณเนื้อกระดาษค้างอยู่ในตลาดเป็นจำนวนมาก จึงควรเร่งส่งเสริมและหาแนวทางเพิ่มปริมาณการส่งออกของเนื้อกระดาษไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศ

จีน ซึ่งจัดเป็นตลาดผู้บริโภคเนื้อจระเข้รายใหญ่ของโลกประเทศหนึ่ง แต่การส่งออกเนื้อจระเข้ไปยังประเทศจีน ประสบกับปัญหาด้านต้นทุนค่าขนส่งที่สูง เนื่องจากจะต้องส่งออกเนื้อจระเข้ทางเครื่องบิน ส่งผลให้เกิดความเสียเปรียบในด้านต้นทุนกับประเทศคู่แข่ง เช่นประเทศเวียดนามและกัมพูชาที่มีต้นทุนค่าขนส่งต่ำ เพราะขนส่งเนื้อจระเข้ไปยังประเทศจีนทางรถยนต์ รัฐบาลจึงควรกำหนดนโยบายเพื่อเร่งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการเสียเปรียบด้านต้นทุนที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง เพื่อให้เนื้อจระเข้ของไทยสามารถแข่งขันอยู่ในตลาดโลกได้ แนวทางที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันควรพัฒนาในด้านคุณภาพของเนื้อจระเข้ที่มีคุณภาพสูง เพื่อสร้างความได้เปรียบทางด้านคุณภาพที่สูงกว่าคู่แข่ง

ปี พ.ศ. 2547 เป็นปีแห่งความปลอดภัยด้านอาหาร โดยมุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถผลิตสินค้าการเกษตรที่มีคุณภาพสูง ถูกสุขอนามัย ปลอดภัยตกค้าง และได้มาตรฐาน สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกไปยังต่างประเทศได้ กรมประมงซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกลุ่มการผลิตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการเลี้ยงสัตว์น้ำที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเพาะเลี้ยงจระเข้ เพื่อสร้างมาตรฐานและมาตรการที่เป็นบรรทัดฐานที่ดี นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดคุณภาพการผลิตสัตว์น้ำ คือ มาตรฐานการปฏิบัติทางประมงที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (Good Aquaculture Practice) ทำให้ในปัจจุบันได้เริ่มมีผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ให้ความสนใจเพาะเลี้ยงจระเข้ตามมาตรฐาน GAP หลายราย โดยในแรกเริ่มกรมประมงได้ดำเนินการผลักดันให้ฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้รายใหญ่ของประเทศไทยที่จดทะเบียนฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้เพื่อการค้าระหว่างประเทศ รวม 18 ฟาร์ม (ตารางที่ 3) เข้าสู่ระบบ GAP ให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. 2549 แต่ในการเพาะเลี้ยงจระเข้แบบ GAP นั้นมีขั้นตอนที่ต้องดำเนินงานหลายขั้นตอน และมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้นในการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพาะเลี้ยงจระเข้แบบ GAP นั้นจำเป็นต้องทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงผลตอบแทนทางการเงิน ของการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไปเปรียบเทียบกับฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ได้รับมาตรฐาน GAP และเปรียบเทียบการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ตามมาตรฐาน GAP จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างต่อคุณภาพของจระเข้ ต้นทุน และรายได้อย่างไร เมื่อเทียบกับการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไป ตลอดจนวิเคราะห์ระบบธุรกิจของรูปแบบฟาร์มที่ให้ผลตอบแทนดีที่สุด

ตารางที่ 3 รายชื่อฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่จดทะเบียนฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้เพื่อการค้าระหว่างประเทศ ปี พ.ศ. 2548

ลำดับที่	รายชื่อ	จังหวัด
1	บริษัท ฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์สมุทรปราการ จำกัด	สมุทรปราการ
2	บริษัท ฟาร์มจระเข้สามพราน จำกัด	นครปฐม
3	ฟาร์มจระเข้วัดสิงห์	ชัยนาท
4	บริษัท ศรีราชาฟาร์ม (เอเชีย) จำกัด	ชลบุรี
5	ฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์ชลบุรี	ชลบุรี
6	บริษัท ฟาร์มจระเข้พิทยา จำกัด	ชลบุรี
7	ประสิทธิ์ฟาร์ม	สระบุรี
8	กัมปนาทฟาร์ม	สมุทรสาคร
9	เจ อาร์ ฟาร์ม	ราชบุรี
10	ฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์อุทัยราช	อุทัยธานี
11	ฟาร์มจระเข้วาบิน	สมุทรปราการ
12	บริษัท จระเข้ทองการเกษตร (ประเทศไทย) จำกัด	นครปฐม
13	บริษัท ศรีราชา ไทเกอร์ซู จำกัด	ชลบุรี
14	ฟาร์มจระเข้อัมพร	สระบุรี
15	ฟาร์มจระเข้อุทัยธานี	อุทัยธานี
16	ฟาร์มจระเข้ พี เอ	ชลบุรี
17	บริษัท ศรีราชาโมด้า จำกัด	ชลบุรี
18	ฟาร์มจระเข้สีคิ้ว	นครราชสีมา

ที่มา: กรมประมง (2548)

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคกลาง เนื่องจากในเขตพื้นที่ภาคกลาง เป็นแหล่งผลิตจระเข้ที่สำคัญของประเทศ และมีปริมาณการเพาะเลี้ยงจระเข้มากที่สุดในประเทศ ไทย มีแม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นแม่น้ำสายหลักของประเทศไหลผ่านในพื้นที่ ส่งผลให้มีความอุดม สมบูรณ์เหมาะต่อการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจระเข้ การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุน และ ระบบธุรกิจของการเพาะเลี้ยงจระเข้ ผลการศึกษาและวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่ ผู้ประกอบการรายใหม่ หรือผู้ที่กำลังตัดสินใจประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ สามารถใช้เป็น แนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจได้ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาลที่ เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงจระเข้แบบ GAP ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป สายพันธุ์ และพฤติกรรมของจระเข้ ตลอดจนรูปแบบฟาร์ม เพาะเลี้ยงจระเข้ในประเทศไทย
2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบความคุ้มค่าทางการเงินในการลงทุนเพาะเลี้ยงจระเข้แบบ ทั่วไปและตามแบบมาตรฐาน GAP
3. เพื่อศึกษาระบบธุรกิจของการเพาะเลี้ยงจระเข้ในรูปแบบที่ให้ผลตอบแทนดีที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ประกอบการธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ และผู้ที่มีความสนใจในการตัดสินใจลงทุน ประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ สามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการประกอบธุรกิจ และ ตัดสินใจลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ การวางแผนและกำหนดนโยบายธุรกิจด้าน ต่าง ๆ ตลอดจนสามารถวางแผนการแก้ไข และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้าได้ รวมทั้งนำ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงการจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนด แผนงานในการพัฒนา และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสม ตลอดจนเป็นประโยชน์ในการศึกษาสำหรับผู้สนใจทั่วไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้จำกัดขอบเขตของการศึกษาไว้ 4 ลักษณะดังนี้

1. ขอบเขตของพื้นที่ทำการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ในเขตพื้นที่ภาคกลาง เนื่องจากมีปริมาณการเพาะเลี้ยงจระเข้มากที่สุดในประเทศไทย และมีแม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นแม่น้ำสายหลักของประเทศไหลผ่านในพื้นที่ ส่งผลให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้

2. ขอบเขตของฟาร์มและพันธุ์จระเข้ทำการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบผสมผสาน โดยเริ่มแรกผู้ประกอบการจะทำการซื้อพ่อแม่พันธุ์จระเข้ที่มีอายุประมาณ 10-15 ปีมาจากฟาร์มที่ขายพ่อแม่พันธุ์จระเข้ และทำการเลี้ยงจนได้ไข่จระเข้ ซึ่งจระเข้จะวางไข่ทุก ๆ 1 ปี หลังจากนั้นนำไข่จระเข้ที่ได้ในแต่ละปีมาฟักจนได้ลูกจระเข้ และทำการเลี้ยงลูกจระเข้จนครบ 3 ปีจึงขายคืนให้กับฟาร์มที่ซื้อพ่อแม่พันธุ์จระเข้มา ไม่มีการแปรรูปและส่งออก

ขอบเขตของพันธุ์จระเข้ทำการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะจระเข้พันธุ์น้ำจืด เนื่องจากจระเข้พันธุ์น้ำจืดเป็นที่ต้องการของตลาดจระเข้ในประเทศไทยมากที่สุด เลี้ยงดูง่าย และมีอัตราการไข่สูงกว่าจระเข้พันธุ์อื่น ๆ (กฤษฎาและคณะ, ม.ป.ป.: 101)

3. ขอบเขตของขนาดฟาร์มทำการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะกำหนดให้ฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ได้รับมาตรฐาน GAP มีขนาดกลางขนาดเดียว โดยขนาดของฟาร์มวัดจากจำนวนของพ่อแม่พันธุ์เริ่มต้น คือฟาร์มขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีจำนวนของพ่อแม่พันธุ์เริ่มต้นเท่ากับ 1,800 , 300 และ 8 ตัว ตามลำดับ

4. ขอบเขตของการศึกษาผลตอบแทนจากการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้

ในการศึกษารั้ครั้งนี้จะทำการศึกษาผลตอบแทนในการลงทุนทางการเงินประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้เท่านั้น โดยกำหนดให้อัตราคิดลด(Discount Rate) เท่ากับร้อยละ 3 ต่อปี (ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำธนาคารกรุงเทพปี 2549) ทั้งนี้กำหนดอายุของโครงการลงทุนเท่ากับ 10 ปี คื้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2547 (จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ พบว่าการลงทุนทำฟาร์มจระเข้แบบผสมผสานจะต้องใช้เงินลงทุนสูง และใช้ระยะเวลาหลายปีจึงจะสามารถขายจระเข้ได้ ประกอบกับอายุการใช้งานของบ่อเลี้ยงจระเข้สามารถใช้งานได้ถึง 10 ปีจึงจะเริ่มปรับปรุงซ่อมแซมบ่อเลี้ยงใหม่) ซึ่งการวิเคราะห์นี้จะกำหนดให้ผู้ประกอบการมีเงินลงทุนเองทั้งหมด

โดยในการศึกษารั้ครั้งนี้ จะเปรียบเทียบผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไป 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อทราบผลตอบแทนของฟาร์มแต่ละขนาด และศึกษาเปรียบเทียบผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการลงทุนระหว่างธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไป และแบบ GAP เพื่อทราบผลตอบแทนของฟาร์มแต่ละรูปแบบ ซึ่งการศึกษาในส่วนนี้กำหนดให้ฟาร์มแบบทั่วไปและแบบ GAP ขนาดกลางเป็นฟาร์มตัวอย่างในการศึกษาเปรียบเทียบ

สำหรับต้นทุนที่ใช้จะมีเพียงต้นทุนทางตรงหรือค่าใช้จ่ายของโครงการเท่านั้น ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

นิยามศัพท์

GAP (Good Aquaculture Practice) หมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติทางประมงที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำให้มีคุณภาพต่อผู้บริโภค ทำให้ถูกสุขลักษณะที่ดีของฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ ป้องกันการไ้ยาและสารเคมีในการเลี้ยงไม่ให้มีสารตกค้างในตัวสัตว์น้ำ (กรมประมง, 2548)

ฟาร์มจระเข้แบบผสมผสาน หมายถึง เป็นฟาร์มจระเข้ที่เป็นทั้งฟาร์มเลี้ยงและฟาร์มเพาะพันธุ์ ลูกจระเข้ที่ได้จากการเพาะพันธุ์อาจจะเลี้ยงไว้ทั้งหมด ในลักษณะจระเข้ขุน หรืออาจทำในลักษณะแบ่งลูกจระเข้ให้ลูกฟาร์มซื้อไปเลี้ยง และเมื่อโตขึ้นก็รับซื้อคืนมาเพื่อนำกลับมาใช้

ประโยชน์ต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็เปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้วย การทำฟาร์มจระเข้ลักษณะนี้ควรจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะกินระยะเวลานาน แต่เงินลงทุนจะใช้ไม่มากนัก เมื่อพร้อมในส่วนไหนก็เน้นในส่วนนั้น แล้วค่อย ๆ ขยายให้ใหญ่ขึ้น แต่หากลงทุนในครั้งเดียวจะใช้ทุนสูงมาก (นิพนธ์, 2548)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไป สายพันธุ์ และพฤติกรรมของจระเข้ ตลอดจนรูปแบบฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ในประเทศไทย ระบบธุรกิจของการเพาะเลี้ยงจระเข้ และการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจของฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ทั่วไป และฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ได้รับมาตรฐาน GAP ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบผสมผสานในเขตภาคกลางจำนวน 4 ราย โดยแบ่งเป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ทั่วไปจำนวน 3 ราย และฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ได้รับมาตรฐาน GAP จำนวน 1 ราย โดยใช้วิธีการเลือกฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ฟาร์มที่สามารถให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเชิงลึกได้

โดยเนื้อหาสาระของการสัมภาษณ์ประกอบด้วย

ส่วนแรก จะสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ การจัดการฟาร์มด้านต่าง ๆ สายพันธุ์ วิธีการเลี้ยง และคุณภาพของจระเข้ จำนวนแรงงานที่ใช้ในฟาร์ม นโยบายของรัฐบาลที่เป็นปัญหาหรือส่งเสริมต่อธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ส่วนที่สอง จะสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและรูปแบบของงบประมาณที่ใช้ในการลงทุน ดันทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนรายได้จากการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ อัตรากำไรและดอกเบี้ย ราคาและคุณภาพของจระเข้ที่ทำการเพาะเลี้ยง ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยงจระเข้แต่ละรุ่น เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ทางการเงินของโครงการ (Financial Analysis) ระหว่างฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ทั่วไป และฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพื่อแสดงผลตอบแทนจากการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ทั้ง 2 แบบ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2538 – พ.ศ. 2548 ที่เกี่ยวกับการผลิต การส่งออกการนำเข้า กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ มาตรฐานการปฏิบัติทางประมงที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (GAP) หลักเกณฑ์ในการประเมินมาตรฐาน GAP ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป พฤติกรรมของจระเข้ และรูปแบบของการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ ที่ทางหน่วยราชการและเอกชนได้รวบรวมไว้ มาใช้ในการวิเคราะห์ทั้งเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ อาทิ ข้อมูลจากสำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด และสำนักบริหารจัดการด้านการประมง กรมประมง กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมศุลกากร สมาคมส่งเสริมการอนุรักษ์และเพาะเลี้ยงจระเข้แห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องยังรวบรวมได้จากหนังสือ วารสาร เอกสาร วิทยานิพนธ์ และบทความทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ข้างต้น 3 ประการ จะนำไปสู่การวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่ใช้เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป สายพันธุ์ และพฤติกรรมของจระเข้ ตลอดจนรูปแบบฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้ในประเทศไทย ระบบธุรกิจของการเพาะเลี้ยงจระเข้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 3

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์โครงการลงทุนด้านการเงินจะถูกนำมาใช้เป็นวิธีการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความคุ้มค่าของการลงทุนประกอบธุรกิจฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้แบบทั่วไป และแบบที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อที่ 2 โดยอาศัยตัววัดผลความคุ้มค่าของการลงทุน 3 ตัว คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : BCR) และ อัตราส่วนผลประโยชน์ภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR)